

KERKFABRIEKZAKEN NIEUWPOORT

KERKENBELEIDSPLAN 2025

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

*Actualisering van het kerkenbeleidsplan 2017
in overleg tussen stadsbestuur, kerkbesturen en pastorale eenheid*

KERKFABRIEKZAKEN NIEUWPOORT
HEMMESTRAAT 1 - 8620 NIEUWPOORT
kerkfabriekzaken.nieuwpoort@proximus.be & secretariaat@nieuwpoort.be

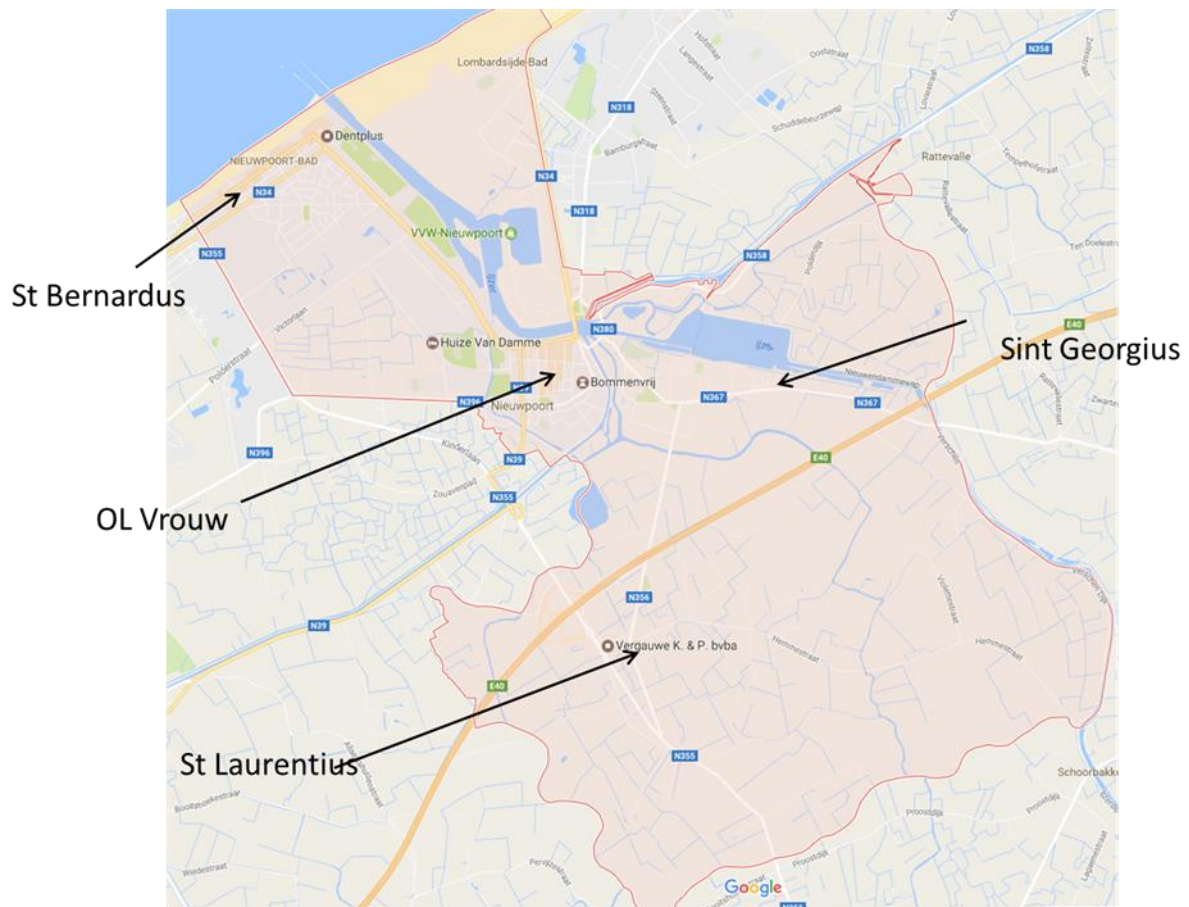
1. ALGEMENE SITUERING

De kuststad **NIEUWPOORT** telt **vier kerkgebouwen**, gelokaliseerd in de vier deeltiteiten (Stad, Bad, Ramskapelle, Sint-Joris). De kerken staan onder beheer van vijf openbare besturen: vier ‘kerkfabrieken’ en één ‘centraal kerkbestuur’. Als hoofdbestemming geldt de katholieke eredienst die georganiseerd wordt door de vzw ‘pastorale eenheid’.

<p>We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.</p> <p>Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.</p> <p>Onze-Lieve-Vrouwekerk Nieuwpoort-Stad</p>	<p>We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.</p> <p>Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.</p> <p>Sint-Bernarduskerk Nieuwpoort-Bad</p>
<p>We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.</p> <p>Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.</p> <p>Sint-Laurentiuskerk Ramskapelle</p>	<p>We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.</p> <p>Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.</p> <p>Sint-Georgiuskerk Sint-Joris</p>

Situeringsplan Kerken Groot-Nieuwpoort

2. WAT VOORAFGING

(1) CONCEPTNOTA van de Vlaamse Regering - 24 juni 2011

De nota "Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk" wijst op de knelpunten: het gebruik van de kerken (minder kerkgangers, minder erediensten), de hoge onderhoudskosten, het kleiner aantal bedienaars, de inzet van actieve vrijwilligers van wie verwacht wordt dat ze de administratieve last kunnen dragen. Noodzaak om een langetermijnvisie en strategisch beleid te ontwikkelen voor het geheel van parochiekerken in een gemeente.

(2) STAPPENPLAN vanwege de bisschoppen - 12 maart 2012

Vertrekkend vanuit een pastoraal-parochiale visie komen tot een Kerkenplan per gemeente.

(3) KERKENPLAN voor Groot-Nieuwpoort - 21 februari 2013

Op initiatief van het Centraal Kerkbestuur vonden meerdere overlegmomenten plaats.

> Lokaal overleg per parochie en kerkfabriek: vier formele bijeenkomsten (periode sept-nov 2012). Zowat 70 geïnteresseerde inwoners brachten ideeën naar voren rond het toekomstig gebruik van de kerkgebouwen. Opstelling van een globale ontwerp-visienota.

> Op 21 februari 2013 vond een centrale vergadering plaats van vertegenwoordigers van het CKB, de kerkfabrieken en de parochies. Hierop werd het 'Kerkenplan Nieuwpoort' goedgekeurd en ondertekend door het CKB, de vier kerkfabrieken, en de parochies. Het kerkenplan motiveert de bestemming van de vier kerkgebouwen, en omschrijft de mogelijkheden en principes voor mede-/nevengebruik.

(4) INVOERING beurtrol tussen de twee dorpskerken

Aanstelling EH. A.Devloo ook in Ramskapelle (+Nieuwpoort-Bad & Sint-Joris) - 15 sept. 2013

(5) GOEDKEURING door Stadsbestuur Nieuwpoort - 26 februari 2015

De gemeenteraad in zitting van 26 februari 2015 keurde het kerkenplan goed, met vermelding van de intenties mbt de verdere aanpak:

- De stad wenst dat de inzet van alle kerken op het grondgebied van de gemeente voor nevenactiviteiten bestendig of uitgebreid wordt.
- De stad wenst te komen tot een afsprakenkader rond nevenactiviteiten in kerken.
- De stad wenst te onderzoeken of er technische ingrepen kunnen gebeuren in kerken om vragen naar niet-liturgische nevenactiviteiten praktisch te ondersteunen.

(6) NOTA Agentschap Onroerend Erfgoed - 22 februari 2017

De nota van het Agentschap Onroerend Erfgoed verwijst naar het decreet van 15 juli 2016 houdende wijziging van het Onroerend erfgoeddecreet van 2013. De definitie van 'KERKENBELEIDSPLAN', geldend vanaf 1 januari 2017, bepaalt dat een kerkenbeleidsplan een lokaal gedragen langetermijnvisie inhoudt voor alle gebouwen bestemd voor de eredienst op het grondgebied van de gemeente. Teneinde aan de nieuwe voorschriften te voldoen, heeft het Centraal Kerkbestuur Nieuwpoort het oorspronkelijk kerkenplan van 2013 herwerkt en geactualiseerd, met bevestiging van de kerkervisie.

(7) GOEDKEURING Kerkenbeleidsplan 2017 door BISDOM op 29 augustus 2017, en door de GEMEENTERAAD op 28 september 2017.

(8) Met het oog op een update van het kerkenbeleidsplan werd door het centraal kerkbestuur in 2022 – 2023 een OPENBAAR ONDERZOEK georganiseerd onder de Nieuwpoortse bevolking. Via stadspublicaties en online kanalen kon iedereen zijn mening geven over de toekomst van de kerkgebouwen. Helaas met weinig respons!

(9) 1 JANUARI 2025

Het aangepaste eredienstendecreet bepaalt dat elke GEMEENTE vanaf 1 januari 2025 moet beschikken over een actueel en goedgekeurd kerkenbeleidsplan. Goedkeurende instanties: het bisdom en de gemeenteraad. De bestaande kerken-beleidsplannen dienen geactualiseerd te worden bij de start van elke nieuwe bestuursperiode.

(10) ACTUALISERING Kerkenbeleidsplan Nieuwpoort

In toepassing van de decretale bepalingen is een 'stedelijke stuurgroep kerkenbestemming' samengesteld onder coördinatie van de verantwoordelijke contactpersonen:

- de schepen voor kerkfabrieken: dhr.W.Demeester
- de coördinator kerkfabriekzaken Nieuwpoort: dhr.S.Debosschere (ook eindredactie)

Met vertegenwoordigers van

- de kerkfabrieken (telkens 2 personen)
- van de stad (3)
- van de pastorale eenheid (2).

Naast meerdere informele contacten en twee fysieke vergaderingen kon een principiële akkoord bereikt over de globale visietekst op 28 april 2025.

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK**1. IDENTIFICATIE** [Zie : http://www.odis.be/lnk/OB_429]

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK
Onze-Lieve-Vrouwstraat zn.
NIEUWPOORT-STAD

- Parochiekerk van het type hallenkerk; neogotiek
- Beschermd monument 20/2/1939 (BS 31/3/1939)
- Bouwkundig erfgoed (5/10/2009)
- Eigenaar: Kerkfabriek O.L.V.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2. BESCHRIJVING**1) CULTUURHISTORISCHE WAARDE**

Gelegen binnen de voormalige vestingen, in nabijheid van de vroegere Z-stadspoort; tussen Marktplein, Hendrik Geeraertplein, Onze-Lieve-Vrouwestraat en Willem Deroolaan; laatst genoemde volgt het vestingtracé.

Reconstructie (circa 1922) van in oorsprong gotische hallekerk, omgeven door omhaagde grasperken afgezoomd met lindes; natuurstenen zuil met verweerde inscriptie, vermoedelijk afkomstig uit de voormalige XV-kerk, ten zuiden van huidige kerk.

1165 : oprichting van een kapel met altaar onder patronaat van de Sint-Niklaasabdij (Veurne). Oorspronkelijk kleine romaanse kerk met kruisingtoren, waarvan koor in XIVa vervangen door driebeukig hallekoor met vlakke sluiting.

XV : vervanging van het romaanse schip door hallekerk. XVI : toevoeging van Z-zijbeuk en vierde koor met vijfzijdige sluiting ter hoogte van Z-transept; beide in 1834 gesloopt. In XVIIb, bouw van een renaissance-toren ten ZO van de kerk, waarvan alleen de vierzijdige onderbouw tot stand kwam.

Ontwerp soms toegeschreven aan Wenceslas Coeberger (1561-1635); bekroond in 1735 met lage achthoekige bovenbouw waarop open torenhelm.

Na verwoesting tijdens WO.I volgt de wederopbouw van de gotische kerk circa 1922 naar oorspronkelijke plannen, uitgezonderd de XVII-toren, onder leiding van architect J. Viérin (Brugge) cf. inscriptie van kruisingspijler. 1946 : herstellingswerken onder leiding van vermelde architect na brand van 1940 waarbij daken en houten gewelven instortten.

De **plattegrond** ontvouwt : een driebeukig schip van zes traveeën, een N-portaal ter hoogte van de tweede N-zijbeuktravee, een doopkapel van een korte rechte travee met driezijdige sluiting, ter hoogte van de vierde N-zijbeuktravee, een transept uitspringend met een travee, drie hallekoren met hoofdkoor en twee zijkoren van respectievelijk vier en drie rechte traveeën met vlakke sluiting, een N- en een Z-sacristie.

Verwerking van natuursteen voor de sokkel van de O-puntgevel van het hoofdkoor, het boogveld van het W-portaal, de deklijsten van borstweringen en van puntgevel van het N-portaal; voor gesculpteerde gedeelten als omlopende waterlijst, kraagstenen, niskoppen en venstertraceringen. Zadeldaken (leien); houten dakkapel links en rechts van transept.

Drie W-puntgevels met aandak en topstuk, gestut door middel van hoeksteunberen met drievoudige versnijding. Ten noorden en zuiden, veelzijdig hoektorentje boven keellijst met koolbladmotief en kraagstenen met hoofdje; spitsbogige casementen met drielob op iedere torenzijde; bakstenen spitsbekroning met hogels en kruisbloem. Spitsbogige tweelichten met (neo)laatgotisch traceerwerk, druiplijst en afzaat met lekdrempel.

Centraal W-portaal : twee gekoppelde korfboogdeuren verdiept in geprofileerde korfboogomlijsting onder gebogen druiplijst met gestrekte uiteinden; drielob in het boogveld; middenstijl met halfzuiltje waarop OLV-beeld onder geprofileerd baldakijn.

Zijbeuken en koren. Steunberen met drie versnijdingen en bekronend pinakel. Gesloten borstwering op natuurstenen keellijst met koolbladmotief. Spitsbogige twee-/drie-lichten in zijbeuken en transeptarmen. Tweede N-zijbeuktravee: portaal uitspringend met een travee, onder zadeldak (leien). Puntgevel met natuurstenen deklijst, gestut door middel van op elkaar gestelde, lage hoeksteunberen uitlopend op hoektorentje als bij W-gevels. Gedrukt spitsbogig portaal met geprofileerde natuurstenen archivolt op neuten. Spitsboogvenstertje boven. Portaalnis met kruisribgewelf. Deuren zoals W-portaal.

Ter hoogte van vierde N-zijbeuktravee: doopkapel met driezijdige sluiting, steunberen, spitsbogige tweelichten. Transeptarmen met blinde borstwering boven fries van overkragende spitsboogjes (natuursteen) met driepasmotief (baksteen). Analoge transeptpuntgevels als W-gevels. Z-transeptgevel: korfboogportaal met geprofileerd beloop-druiplijst. Lantaarntoren onder ingesnoerde spitsbekroning (leien), op kruising. Zijkoren. Per travee gekoppelde spitsboogvensters met geprofileerd beloop op gesculpteerde imposten; gebogen druiplijsten samenkomend op kraagsteen met hoofdje. Analoge O-gevels als W- en transeptpuntgevels. N-sacristie onder platdak. L-vormige Z-sacristie onder gebogen zadeldak (leien), verbonden met Z-gevel van hoofdkoor.

Interieur : Spitsboogvormige scheibogen op natuurstenen zuilen met achtzijdige sokkel en koolbladkapiteel. Bakstenen kruisingspijlers met natuurstenen sokkel en koolbladkapiteel; Z-kruisingspijler met ingewerkt traptorentje. Betonnen spitsbooggewelven en dito dwarsbalken bekleed met eikenhout.

Schilderijen. Z-zijbeuk : “De slag van Nieuwpoort”, door L. Moritz (Amsterdam), van 1820. N-zijbeuk : “Oordeel van Cambyses”, door V. Boucquet van Veurne (1627-1677), van 1671; fragment van “Kruisoprichting”, toegeschreven aan G. Seghers (1598-1659); “Brooduitreiking door de beheerders van het Nieuwpoortse Sint-Janshospitaal en hun echtgenoten”, door Pieter Van Lint, van 1655. N-transept : “Geseling van Christus”, Vlaamse School, uit XVIIa; “Jezus en Sint-Jan in gezelschap van de Heilige Anna en Onze-Lieve-Vrouw”, uit XVII.

Neogotische **mobilaire**: o.a. houten preekstoel van 1961, vervaardigd in het Brugse atelier Dewispelaere naar het model van de in 1940 vernielde preekstoel van P. Hinderyckx (Brugge), die een kopie was van de tijdens de eerste wereldoorlog verbrande preekstoel van Jacob de Hoosche (Diksmuide) van circa 1515. Deze laat-gotische preekstoel werd beeldhouwd naar het model van de preekstoel uit de Sint-Maartenskathedraal te Ieper; laatst genoemde werd verkocht in 1803 en bevindt zich thans te Winnezele (Fr).

TOREN

De huidige neogotische toren werd gebouwd in 1952 ten N van het N-transept naar ontwerp van de architecten J. en L. Viérin (Brugge).

De beiaardtoren (eigendom Stad) staat vrij van de eigenlijke parochiekerk (eigendom kerkfabriek). Enkele klokken van deze toren luiden ter aankondiging van de erediensten. De parochiekerk heeft als feitelijke 'kerktoren' wel een lange spitsvormige dakruiter.

>> Zie www.inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/83677

2) ARCHITECTURALE MOGELIJKHEDEN

De kerk heeft een capaciteit van 1000 personen en beschikt voor de misvieringen over 400 stoelen. De achterste helft van de kerk is normaliter leeg, wat kansen biedt voor nevengebruik, waarbij zelfs een aparte toegang mogelijk is. Buiten de gebedsdiensten kan uiteraard ook de rest van de kerk worden ingezet voor nevengebruik.

De kerk telt drie ingangen plus een kleine dienstingang.

Rond de kerk is een toegankelijk wandelpark, ook gebruikt voor culturele activiteiten.

3) BOUWFYSISCHE TOESTAND

De kerk heeft een volledige buitenrestauratie ondergaan van zowel de gevels als de glas-in-loodramen (2012-2014).

In het investeringsprogramma 2020-2025 werd de binnenrestauratie gepland met o.a. sanitair en minikeuken in het sacristiegebouw (aanpassing aan hedendaagse normen).

De bedoeling is om deze investering in het meerjarenplan 2026 – 2031 verder uit te werken, mits goedkeuring van Onroerend Erfgoed. Dit alles wordt bekeken in de verdere stapsgewijze binnenrenovatie: schilderwerk, pleisterwerk, elektriciteit, verlichting, ...

3. SITUERING GEBOUW IN RUIMTELIJKE OMGEVING

De kerk bevindt zich vlak in het centrum van de Stad Nieuwpoort, achter het stadhuis en de Markt, en is een herkenningssymbool in de historisch middeleeuwse stadskern.

Nieuwpoort-Stad telt +/- 6500 inwoners. Er is een zeer ruim schoolaanbod. Als toeristische trekpleister kent de stad zowel verblijfs- als cultuurhistorische vakantiepassanten. De kerk is vlot bereikbaar met onder andere een tram- en bushalte op 600 m afstand. Parkeergelegenheid is eveneens mogelijk.

4. ACTUEEL GEBRUIK EN FUNCTIE

De Onze-Lieve-Vrouwekerk kan rekenen op een niet-residerende medewerkend priester en een tiental vrijwillige medewerkers.

In het weekend is er één vaste eucharistieviering (zaterdag om 16u30), met in de winter een 80-tal aanwezigen en in de zomer een 120-tal.

Jaarlijks zijn er ongeveer 15 doopsels, 25 à 35 eerste communicantjes en 20 à 35 vormelingen. Er zijn een 15-tiental uitvaarten en huwelijksvieringen op aanvraag. Er vinden een achttal schoolvieringen plaats. En tevens wordt in deze kerk het jaarlijks Te Deum gezongen (op 21 juli en 15 november). Niet liturgisch pastoraal gebruik zoals rozenkransgebed en Ademtocht-vereniging; evenals diverse parochiale activiteiten. De vergaderingen van de kerkraad gaan door in de sacristie. Diverse bergruimtes.

De kerk wordt dagelijks opengesteld van 9u – 18u (in de winter 17u). Naast gebruik als tentoonstellingsruimte (o.a. crypte) ook als concertruimte (ook orgelconcerten).

Ook het kerkpark wordt ingezet voor publieke activiteiten, in samenwerking met de stad.

5. VISIE OP TOEKOMSTIG GEBRUIK EN FUNCTIE

Het religieuze gebruik van de OLV-kerk, zoals die nu is, blijft verantwoord, temeer door de centrale ligging van de kerk in de stad. Op langere termijn heeft de pastorale eenheid de intentie om een regelmatig eredienst- aanbod te garanderen (zie globale visietekst).

Gezien zijn omvang en historische waarde blijft valorisatie een belangrijke doelstelling; we denken aan voordrachten en lezingen, theater en film, orgel- of andere concerten en workshops dit in samenwerking met de diensten Cultuur en Toerisme.

De erfgoed-expofunctie van deze kerk is de voorbije jaren geëvolueerd tot een permanente nevenbestemming (in de tijd). De kerk als monument op zich met o.a. zijn glasramen, orgel, schilderijen; maar ook door de uitgestalde kerkelijke en stedelijke erfgoedstukken. Het kerkgebouw kent een regelmatige aanloop van bezoekers en toeristen. De bestemmingskwalificatie voorziet op dit vlak een verdere ontwikkeling.

SINT-BERNARDUSKERK

1. IDENTIFICATIE [Zie : http://www.odis.be/lnk/OB_431]

SINT-BERNARDUSKERK
Sint-Bernardusplein zn
NIEUWPOORT-BAD

- Parochiekerk van het type basiliek; stijl neoromaans
- Bouwkundig erfgoed (5/10/2009); niet beschermd
- Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Bernardus

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2. BESCHRIJVING

1) CULTUURHISTORISCHE WAARDE

Neoromaanse kerk, naar ontwerp van architect P. Vandervoort (Ukkel, Nieuwpoort-Bad) van 1923, ter vervanging van een in 1877 gebouwde soortgelijke kerk, met toevoeging van Z.W.toren; vernield in 1944-'45 en weder opgebouwd in 1947.

Gele baksteenbouw op arduinen plint met gebruik van natuursteen voor decoratieve elementen; leien bedakingen.

De **plattegrond** ontvouwt een basilicale, driebeukige kerk met toren ten Z.W., vlakke koorluitingen en aanleunende, afgeronde koorabsis.

West gevel: centrale tuitgevel met bekronend kruis; rechthoekige deur in geprofileerde rondboogomlijsting rustend op halfzuilen met teerlingkapiteel, onder pseudowindberg; symbolen van evangelisten (een gevleugelde engel voor H. Matheus, een leeuw voor H. Marcus, een rund-offerdier voor H. Lucas en een arend voor H. Johannes) en "maiestas domini in mandorla" naar ontwerp van Oscar Jaspers in boogveld; roosvenster (vernieuwd maaswerk?) in geprofileerde rondbogen; in het zijportaal in een boognisje een terracotta Mariabeeldje van de Tsjechische kunstenaar Arnost Gause.

Aanleunende Noord zijbeuk onder lessenaarsdak; geprofileerd rondboogvenster met afzaat en druiplijst.

Flankerende Zuid-west toren van driegeleding onder tentdak; hoeksteunberen met versnijdingen; rondbogige muuropeningen; gekoppelde galmgaten in rondboogomlijsting op afzaat; aanleunend, afgerond torentje tegen zuid kant.

Traveeën van zijbeuken gemarkeerd door middel van steunberen en rondbogige bifora op afzaat; geprofileerde rondbogige bovenlichten, eveneens op afzaat.

Eerder blinde koorabsis; geprofileerd rondboogvenstertje op afzaat bovenaan.

Interieur

Sober interieur; bepleisterd en beschilderd tongewelf boven middenbeuk; geprofileerde, rondbogige scheibogen rustend op zuilen met teerlingkapiteel; traveeën van middenbeuk gemarkeerd door driekwartzuilen met soortgelijk kapiteel; zelfde zuilen bij aanzet van halfronde koorabsis. Het interieur is opgetrokken in baksteen uit de IJzerstreek.

In 1948 werden het monumentale kruisbeeld en het altaar in terracotta-polderklei in de kerk geplaatst. Beide kunstwerken zijn van Arnost Gause en werden in Nieuwpoort gebakken in de steenovens van de "Briqueteries de Nieuport et extens. S.A."

Aan de voorzijde van het hoofdaltaar staan vier heiligenfiguren: in het midden de apostelen Petrus en Paulus; links St. Donatianus, patroon van het bisdom Brugge; rechts St. Bernardus van Clairvaux, titelheilige van deze kerk.

Boven het tabernakel hangt een zilveren godslamp in Renaissancestijl uit het kunstatelier Vandamme te Brugge. Boven het linker zijaltaar staat het beeld van Onze-Lieve-Vrouw-Bijstand met Kind (gepolychromeerd hout, XVIII (?)) en tegen de wand hangen twee muurkandelaars (XVIII). Boven het rechter zijaltaar hangt een op hout geschilderd drieluik van Christus Koning omringd door musicerende engelen. Op dit altaar staat een uit notenhouten gesneden Piëta, Brabantse school, eind 15^e eeuw.

In de nis achteraan in de kerk hangt het blazoenbord van een Koninklijke schuttersgilde met als hoofdfiguur St.-Sebastiaan door een pijl gedood. Er staan ook twee beelden : een eikenhouten St.-Antonius: meesterstukje van volkse snijkunst uit de 18^e eeuw en de Heilige Rochus in hout gesneden, XVII. Tussenin een monstrans. Beneden: een kruisbeeld en zes koper gegoten kandelaars op voetstukken (naar origineel uit 13^e eeuw).

>> Zie www.inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/16621

2) ARCHITECTURALE MOGELIJKHEDEN

Het betreft een niet beschermd kerkgebouw dat in de periode 2011-2012 grondig werd gerestaureerd zowel binnen als buiten; tevens uitgerust met een hellend vlak voor rolstoelgebruikers; er zijn ook twee toegangen en twee kleine dienstingangen.

De omvang en structuur van de kerk en anderzijds het intense erediensgebruik bieden weinig mogelijkheden tot aanpassingen voor veel nevengebruik.

De kerk beschikt niet over een keuken. Er is een toilet aanwezig.

De capaciteit van de kerk bedraagt +/- 450 personen en er zijn 420 stoelen beschikbaar.

3) BOUWFYSISCHE TOESTAND

Grondige renovatie van het gebouw in de periode 2011-2012: renovatie gevels, daken en schrijnwerk en aan de binnenkant werd de vloer hersteld, de muren gereinigd, de electriciteit vernieuwd enz. Het Loncke orgel werd gerestaureerd in 2007 door orgelbouwer Demunck. Periodieke contyrole monumentenwacht.

3. SITUERING GEBOUW IN RUIMTELIJKE OMGEVING

De kerk is centraal gelegen in Nieuwpoort-Bad, op het Sint Bernardusplein en tegenover het Leopoldplein, met uitzicht op dijk en strand. Rond de kerk is een open plein-ruimte die tijdens kerkdiensten als parking wordt gebruikt.

Een tramhalte van de kusttram is op minder dan 250m van de kerk gelegen (Elisalaan).

4. ACTUEEL GEBRUIK EN FUNCTIE

De kerk doet dienst als parochiekerk voor de inwoners van Nieuwpoort-Bad (+/- 5100), en ook de wijk Groenendijk (ong.980 inwoners / gemeente Koksijde). De kerk wordt zeer intens bezocht, ook door toeristen en tweede-verblijvers.

Momenteel zijn er vier eucharistievieringen per week: wo 18u, za 18u, zo 9u en 10u30. Op heden neemt een gemiddelde van 400 à 500 kerkgangers per week deel aan de vieringen. Er worden in de kerk jaarlijks zo'n 40 kinderen gedoopt zowel van inwoners als van tweede-verblijvers. Gezien Nieuwpoort-Bad geen jonge bevolking kent is het aantal eerste communies en vormsels beperkt. Gemiddeld zijn er jaarlijks 5-8 huwelijken en rond de 30 uitvaarten.

Gemiddeld ¼ tot 1/3 van de eucharistievieringen om 10u30 worden opgeluisterd door koren of muzikanten. De kerk wordt ook gezien als het brandpunt van enkele publieke activiteiten zoals de zeewijding, de Sint-Bernardusfeesten enz.

De kerk is iedere dag open voor het publiek van 9u – 18u. Bezienswaardigheden vrij te bezichtigen. Nevengebruik beperkt zich tot enkele concerten (vijftal) per jaar.

5. VISIE OP TOEKOMSTIG GEBRUIK EN FUNCTIE

De kerk beschikt over een residerend priester en een actieve kerkraad. Op korte en langere termijn blijft de kerk zeker functioneerbaar als volwaardige parochiekerk. Een groot aantal kerkgangers, zowel parochianen als tweede verblijvers en toeristen nemen enthousiast deel aan de vieringen. Ook heel wat personen met beperkingen (o.a. uit revalidatiecentrum Ter Duinen, of die hier in groep met vakantie zijn zoals Samana) maken graag gebruik van de kerk.

Daarnaast staat de kerk (kerkfabriek, parochie) open voor iedere vorm van aangepast nevengebruik. Gezien het intensief gebruik van de kerk voor erediensten kan dit echter enkel occasioneel en voor korte evenementen in de aard van concerten, lezingen enz... Een door het CKB Nieuwpoort opgemaakt reglement inzake nevengebruik is in voege.

SINT-LAURENTIUSKERK

1. IDENTIFICATIE [Zie : http://www.odis.be/lnk/OB_432]

SINT-LAURENTIUSKERK Ramskapellestraat 61A RAMSKAPELLE - NIEUWPOORT	<ul style="list-style-type: none">•Parochiekerk van het type hallenkerk; neogotiek•Bouwkundig erfgoed (5/10/2009); niet beschermd•Eigenaar: Stad Nieuwpoort
--	---

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2. BESCHRIJVING

1) CULTUURHISTORISCHE WAARDE

De Sint-Laurentiuskerk van Ramskapelle is de oudste van de vier kerken van Groot-Nieuwpoort. Bronnen gaan terug tot het eerste kwart van de jaren 1100.

Neogotisch bedehuis van 1923 (aanbesteding : Leon van Eeghem, Brugge) ter vervanging van een op 25 oktober 1914 afgebrande kerk van 1863-'64 met oudere toren die op haar beurt een driebeukige kerk van 1635, uitbreiding van voormalig eenbeukig kerkje, verving; omringend kerkhof met waaivormig gekasseide voetpaden, afgezet met haag en lindenrij.

Driebeukige hallenkerk als variante op de regionale baksteengotiek, zie de voorgeplaatste westtoren en zijbeuken, korter dan middenbeuk. Historiserende wederopbouw.

De **plattegrond** ontvouwt: een voorgeplaatste centrale westtoren, een vijf traveeën tellende middenbeuk met vijfzijdige koorsluiting, vier traveeën lange zijbeuken met vlakke sluiting, vanaf tweede travee van middenbeuk; aanpalende zuidoostelijke sacristie. Verankerde gele baksteenbouw op gemarkeerde sokkel; leien bedakingen.

Vierkante westtoren van drie geledingen onder naaldspits. Hoeksteunberen met versnijdingen ten gevolge uitgespaarde, centrale spitsboog.

Korfboogdeur in geprofileerde rondboog met druiplijst; ronde oculus boven laatst genoemde; geprofileerd spitsboogvenstertje op afzaat in noord-(blind) en zuidgevel. Spitsbogig casement met ingeschreven drielob op doorlopende afzaat, ter hoogte van tweede geleding. Soortgelijk casement voorzien van galmgaten (tweelicht). Blinde oculi onder rechte borstwering. Eerste travee van middenbeuk, noordgevel: geprofileerd rondboogdeurtje onder tudorbogige druiplijst en soortgelijke beeldnis.

Traveeën van schip en koor gemarkeerd door steunberen met versnijdingen en geprofileerde spitsboogvensters (drielichten) op doorlopende afzaat. Zijbeuken eindigend op puntgevels met aandak en schouderstukken.

Driebeukig **interieur** onder houten spitstongewelven; spitsbogige scheibogen rustend op bakstenen zuilen met achzijdige sokkel en kapiteel.

Mobilair: Neogotisch meubilair van 1924-'25; romaanse (!) doopvont van arduin tegen westgevel van noordelijke zijbeuk. Heel merkwaardig zijn de vier gesculpteerde koppen in het bekken die naar een verschillend punt in de horizon kijken.

Tot de kerkschatten behoren eveneens een grafsteen van 1431, een reliekhouder van 1642, een bedevaartsvaantje van eveneens uit 1642 en een kopie van het schilderij van P. P. Rubens 'De Marteldood van de Heilige Livinus door Jan De Vliegheer.

>> Zie www.inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/83683

2) ARCHITECTURALE MOGELIJKHEDEN

De kerk beschikt over voldoende ruimte voor de organisatie van activiteiten.

Ze telt twee ingangen voor bezoekers en is drempelloos toegankelijk. De kerk heeft een capaciteit van 300 personen en beschikt over 200 stoelen.

De kerk wordt omgeven door een kerkhof dat in gebruik is.

In 2017 werd in de kerk een sanitair blok gebouwd en in de sacristie is een vergaderruimte met keukencapaciteit. Alles is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

3) BOUWFYSISCHE TOESTAND

De kerk bevindt zich momenteel in goede staat. In 2017 is de verwarmingsinstallatie vernieuwd, maar tot op heden nog niet helemaal naar wens. De sacristie werd heringericht naar hedendaagse normen.

3. SITUERING GEBOUW IN RUIMTELIJKE OMGEVING

Ramskapelle telt ongeveer 650 inwoners en is een van de vier woonkernen van Nieuwpoort. Ramskapelle beslaat wel de helft van de totale oppervlakte van Groot-Nieuwpoort: 1 530 van de 3 100 hectare.

Het dorp kent een actief gemeenschapsleven. Het dorp staat bekend voor fietstoerisme en voor oorlogstoerisme. De kerk is centraal in het dorp gelegen, is vlot bereikbaar en beschikt over ruime parkeergelegenheden. Bereikbaarheid met het openbaar vervoer is eerder beperkt.

4. ACTUEEL GEBRUIK EN FUNCTIE

De Sint-Laurentiusparochie beschikt niet over een residerende pastoor, maar wel over een koster en enkele parochiemedewerkers.

Misvieringen kunnen enkel op aanvraag. Doopselvieringen, huwelijksplechtigheden en uitvaarten vinden nog altijd in de parochiekerk plaats.

Per jaar zijn er enkele huwelijken, een 5-tal begrafenissen, en een 4-tal doopsels. Voor de Eerste en de Plechtige Communie wordt met de omliggende parochies samengewerkt. Zo gaat de eerste communie door in de Sint-Georgiuskerk te Sint-Joris.

Specifiek voor de kerk is de jaarlijkse herdenking van de Slag om Ramskapelle (30-31 okt 1914) te vermelden. Deze veldslag maakte een einde aan de wekenlange opmars van de Duitsers en betekende het begin van een vier jaar durende stellingenoorlog.

In het gebouw vinden ook de vergaderingen van de kerkraad plaats en de algemene vergadering van alle kerkraden van Nieuwpoort. Doet ook dienst als opbergruimte.

Tijdens de zomervakantie is de kerk open voor de traditionele kunsttentoonstelling; ook de kerkschatten zijn dan vrij te bezichtigen (o.a. vitrinekasten). Ander nevengebruik is momenteel eerder sporadisch. Ruimte in de toren wordt verhuurd aan Proximus.

5. VISIE OP TOEKOMSTIG GEBRUIK EN FUNCTIE

Op korte en middellange termijn blijft het religieuze gebruik van de kerk van Ramskapelle verantwoord. Gezien de beschikbare ruimte en het eerder beperkt religieus gebruik wordt verder ook ingezet op occasioneel sociaal-cultureel gebruik (voordrachten en lezingen, theater en film, orgel- of andere concerten en workshops).

Gericht op het actieve dorpsleven (veel verenigingen) wordt deze kerk voortaan naar bestemming toe getypeerd als 'multifunctionele kerk' voor eredienst EN dorpsontmoetingsruimte.

SINT-GEORGIUSKERK

1. IDENTIFICATIE [Zie : http://www.odis.be/lnk/OB_2890]

SINT-GEORGIUSKERK
Sint-Jorisplein 37
SINT-JORIS - NIEUWPOORT

- Parochiekerk van het type pseudo-basiliek; neogotiek
- Bouwkundig erfgoed (5/10/2009); niet beschermd
- Eigenaar: Stad Nieuwpoort

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2. BESCHRIJVING

1) CULTUURHISTORISCHE WAARDE

Verankerd gebouw van gele baksteen aansluitend bij historiserende wederopbouw-architectuur cf. herhaling van tuitgevels met muurvlchtingen; leien bedakingen.

Enigszins afwijkende **plattegrond** bestaande uit een N.(hoofd)beuk van zes traveeën met rechte sluitingen (tuitgevels), een smallere Z.beuk van vijf traveeën, onder gezamenlijk, mank zadeldak, een N.W. doopkapel en een deels ingebouwde Z.W.toren; aanleunend, lager koor van een rechte travee met driezijdige sluiting tegen N.beuk; Z.O.sacristie en pastorie. Vierkante Z.W.toren van drie geledingen, gestut door middel van hoeksteunberen met doorlopende versnijdingen, onder naaldspits. Gemarkeerde sokkel. Getoogd portaal in geprofileerde spitsboogomlijsting; kleine spitsboogvensters in boogveld. Gekoppelde spitsbogige galmgaten in geprofileerde spitsboog op afzaat onder doorlopende driuiplijst. Fries van overkragende spitsbogen ter hoogte van borstwering.

Polygonaal traptorentje onder spitsbekroning, tegen Z.gevel.
Links aanleunende W.tuitgevels met aandak, muurvlchtingen en kruisvormig topstuk (Euvillesteen ?); links steunbeer met versnijdingen; drie centrale, geprofileerde spitsboogvensters op afzaat (tweelichten) onder ronde oculus. Eenvoudig uitgewerkte Z.gevel gemarkeerd door steunberen en spitsbogige tweelichten.
N.gevel en koor met sokkel en geprofileerde bakstenen kroonlijst; traveeën onderling gescheiden door middel van steunberen met versnijdingen; soortgelijke vensters als in W.gevel. Doopkapel met tuitgevelje, gevat tussen overhoekse steunberen met versnijdingen.

Binnenruimte verdeeld door middel van spitsbogige scheibogen op bakstenen pijlers; houten spitstongewelf; geglazuurde tegels JHS onder aanzet van gewelf.

Mobilair: Weinig noemenswaardig XX-meubilair.

>> Zie www.inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/16653

2) ARCHITECTURALE MOGELIJKHEDEN

In de kerk werden reeds renovatiewerken uitgevoerd. De kerk is te klein voor grotere evenementen of om fysisch op te delen, maar eventuele mobiele scheidingselementen kunnen aangewend indien dit nodig blijkt. Capaciteit voor ongeveer 150 personen; en een 100-tal stoelen beschikbaar. De kerk heeft één toegang voor bezoekers en twee kleine dienst-ingangen. De kerk beschikt over sanitair doch niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers, en over een beperkte keukencapaciteit.

3) BOUWFYSISCHE TOESTAND

De kerk is in goede staat en onderging recent een grondige binnenrenovatie van de verwarming, de elektriciteit en de inrichting van de sacristie.

3. SITUERING GEBOUW IN RUIMTELIJKE OMGEVING

Sint-Joris is een deelgemeente van Nieuwpoort en telt ongeveer 320 inwoners. Op het grondgebied van Sint Joris bevindt zich de bedrijvzone van Nieuwpoort evenals het kerkhof. Het dorp kent veel vakantieverblijvers dankzij de ruime kampeermogelijkheden en de aanwezigheid van het IJzer-Spaarbekken. In het dorp bevindt zich een bloeiende lagere school.

De Sint-Georgiuskerk bevindt zich centraal in het dorp in een groene omgeving. Parkeermogelijkheid naast de kerk. Slechte bereikbaarheid met openbaar vervoer.

4. ACTUEEL GEBRUIK EN FUNCTIE

Sint Joris beschikt niet over een residerend pastoor en telt een 5-tal medewerkers. Misvieringen kunnen enkel op aanvraag (huwelijken, begrafenissen, doopvieringen); momenteel een 5-tal per jaar.

De eerste communie wordt in de parochiekerk gevierd; een 12-tal communicanten.

Sinds enkele jaren gebruikt de gemeentelijke basisschool de kerk vooral als ruimte voor bewegingsoefeningen. Het aantal andere nevenactiviteiten is zeer beperkt. Sint-Joriskermis wordt ieder jaar gevierd met een concert en ontmoetingsmoment in de kerk.

De kerk wordt ook intern gebruikt als vergaderruimte en als archief- en opslagruimte.

In de periode mei-oktober wordt de kerk (inkomruimte) opengesteld en zijn de kerkschatten te bezichtigen.

5. VISIE OP TOEKOMSTIG GEBRUIK EN FUNCTIE

Voor de korte en middellange termijn blijft het religieuze gebruik van de kerk van Sint Joris nog mogelijk; wel vieringen enkel op aanvraag.

Occasionele sociaal-culturele activiteiten blijven mogelijk (bv voordrachten en lezingen, theater en film, orgel- of andere concerten en workshops).

Voor zover nodig kan de basisschool de kerk verder gebruiken, met voorrang voor parochiale activiteiten en erediensten.

Gezien het nog slechts sporadisch gebruik voor de eredienst is op langere termijn een herbestemming naar schoolfunctie niet uit te sluiten (zie globale visie).

1. ALGEMENE SITUERING

Parochiale typering [cfr. kerkenplan 2013 & 2017]

Globaal kan men drie typeringen onderscheiden in Groot-Nieuwpoort:

(1) **STADSKERN**: overgrote meerderheid vaste bewoners. Relatief (t.o.v. aantal inwoners) beperkt aantal vaste kerkgangers; in hoofdzaak 'oudere' kerkgangers, met geregeld passanten en toeristen. Centrale ligging in groen park en vlot bereikbaar.

(2) **BADPLAATS**: zeer veel tweede-verblijvers en toeristen. Vaste kerkgangers, en daarnaast veel tijdelijke of periodieke kerkbezoekers. Gelegen in een commercieel-toeristisch centrum.

(3) **HINTERLAND**: de twee polderdorpen, met 'hun' dorpskerk als middelpunt van het dorp.

Twee dorpen met grote verwevenheid inzake verenigingen en landbouwmiddens.

Een beperkt aantal trouwe kerkgangers frequenteerde vroeger de misvieringen. Sinds enkele jaren is er geen eredienstaanbod meer in de dorpskerken, wel nog eredienst op aanvraag.

Valorisatie [cfr. kerkenplan 2013 & 2017]

Er is de overtuiging gegroeid dat een VALORISATIE van de kerkgebouwen tegemoet komt aan de maatschappelijke uitdagingen. Valorisatie duidt dan op 'initiatieven die de betekenis van het kerkgebouw in al zijn aspecten kunnen versterken en bevorderen'.

*Kerkgebouw als religieuze ruimte voor de eredienst, bezinning en parochiewerking

*Kerkgebouw als architectonisch en cultuurhistorisch erfgoed

*Kerkgebouwen als herkenningbaken van een stad/dorp

*Kerkgebouw als sociaal-culturele ontmoetingsplaats

Valorisatie dient normaal te leiden tot een grotere benutting, kostenspreiding over alle gebruik, en tot een ruimere maatschappelijke uitstraling van de kerkgebouwen.

In dit opzicht kunnen de vier kerken van Nieuwpoort, naast de eredienst, ook ruimte bieden voor nevenactiviteiten. Deze nevenactiviteiten moeten uiteraard verzoenbaar zijn met de eigenheid van een christelijke ruimte. Het nevengebruik mag niet gericht zijn op winstgevendende privébelangen, handelsactiviteiten, of partijpolitieke manifestaties. Nevengebruik dient ingekaderd in een maatschappelijke of culturele context. Hangt ook af van de benutte ruimte voor de eredienst, en de bouwfysische-logistieke mogelijkheden.

In principe wordt er niets gewijzigd aan de inrichting van de centrale liturgische ruimte.

Mogelijkheden [kerkenplan 2013 & 2017]

Niet elke kerk is geschikt voor elke soort activiteit. Rondleidingen kunnen in elke kerk. Maar van zodra men ruimte moet herschikken kijkt men aan tegen de structuur van het gebouw.

- OLV-KERK: grote ruimte, beschermd monument (qua inrichting niet alles toegelaten).

Achterste helft van de kerk wordt normaal niet benut voor de eredienst; dus geschikt voor nevenactiviteiten die eventueel meerdere dagen duren. Op uren buiten de liturgische en parochie-activiteiten kan nevengebruik van een groter deel van de kerk worden toegestaan.

- SINT-BERNARDUSKERK: door het reguliere eredienstaanbod/-vraag en de drukke bezetting is deze kerk niet geschikt voor tijdelijke herinrichting voor bv een tentoonstelling. Door haar bouwstructuur ook niet geschikt voor grotere evenementen. Dus klemtoon op eerder kleinschalige en kortstondige nevenactiviteiten.

- SINT-LAURENTIUSKERK en SINT-GEORGIUSKERK: door hun zeer beperkt eredienst-gebruik kunnen deze kerken gedurende meerdere dagen ter beschikking worden gesteld.

Bestemming volgens het vorige kerkenbeleidsplan 2017

- *ONZE-LIEVE-VROUWEKERK: KERKELIJKE FUNCTIE met VOLLEDIG eredienstaanbod/vraag + MEDE-/NEVENGEBRUIK
- *SINT-BERNARDUSKERK: KERKELIJKE FUNCTIE met VOLLEDIG eredienstaanbod/vraag + MEDE-/NEVENGEBRUIK
- *SINT-LAURENTIUSKERK: KERKELIJKE FUNCTIE met BEPERKT eredienstaanbod in Beurtrol & vraag + MEDE-/NEVENGEBRUIK
- *SINT-GEORGIUSKERK: KERKELIJKE FUNCTIE met BEPERKT eredienstaanbod in Beurtrol & vraag + MEDE-/NEVENGEBRUIK

2. ACTUALISERING 2025 [periode huidige legislatuur]

21 EREDIENSTFUNCTIE / GEBRUIK DOOR PAROCHIE

In recente jaren werd het eredienstaanbod reeds ingeperkt, mede door het terugvallen van 2 naar 1 priester in Nieuwpoort. Huidige regeling blijft zo lang mogelijk in voege:

*OLV-KERK: 1 weekendviering + vieringen op aanvraag

*SINT-BERNARDUSKERK: 3 weekendvieringen & 1 midweekviering + vieringen op aanvraag

*SINT-LAURENTIUSKERK en SINT-GEORGIUSKERK: vieringen op aanvraag

Naast de eigenlijke eredienst (liturgie) blijven de kerken ook beschikbaar voor de parochiale werking: bv parochiale vergaderingen, catechese, receptie, bezinning.

De OLV-kerk en de Sint-Bernarduskerk bieden als 'open kerken' gelegenheid tot individuele bezinning. De Sint-Laurentiuskerk en de Sint-Georgiuskerk zijn meestal gesloten, maar in de mate van het mogelijke worden deze kerken open gesteld tijdens vakantieperiodes (*).

	OLV.kerk	SBER.kerk	SLAU.kerk	SGEO.kerk
Eredienstaanbod	X	X	---	---
Eredienst op aanvraag	X	X	X	X
Parochiewerking	X	X	X	X
Bezinning / open kerk	X	X	(*)	(*)

22 MEDEGEBRUIK

Medegebruik in de betekenis van: religieuze activiteiten van andere katholieke, of ruimer, christelijke gemeenschappen. Tot nu toe zijn hiervoor nog geen aanvragen.

Gezien het huidige gebruik van de kerken zou hiervoor eventueel enkel de kerk van Ramskapelle in aanmerking komen.

23 OCCASIONEEL NEVENGEBRUIK

Occasioneel nevengebruik 'in de tijd' blijft mogelijk; dus buiten de uren van de eredienst en parochiewerking. Afhankelijk van de structuur en het gebruik van de kerk kan eventueel een variabele compartimentering voor activiteiten die meerdere dagen duren. Er kunnen ook accenten gelegd typisch voor een bepaalde kerk.

Globaal te benoemen als sociaal-culturele activiteiten, met onderscheid tussen ‘publiek’ nevengebruik en ‘besloten’ nevengebruik (bv een vereniging die de kerk ‘huurt’ voor leden-activiteit, dus met gesloten deuren).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK

- °PUBLIEK Nevengebruik: tentoonstellingen, concerten, workshops e.d.
 - LANGLOPENDE evenementen zijn mogelijk (variabele compartimentering kan)
 - Exclusieve kerk voor GROOTSCHALIGE evenementen; toegang voor 1000-tal bezoekers.
- °BESLOTEN Nevengebruik: NIET mogelijk want ‘open’ kerk (religieus, toeristisch)
- °Rond de kerk ligt een vrij toegankelijk KERKPARK.
 Naast de publieke wandelfunctie biedt dit park een groene ruimte midden in de stadskern voor occasionele of langlopende culturele-toeristische activiteiten. De ligging van de kerk en zijn historisch erfgoed maakt dit tot een ankerpunt in toeristische routes.

SINT-BERNARDUSKERK

- °PUBLIEK Nevengebruik: beperkt zich tot gelegenheidsconcerten
- °Wegens de regelmatige erediensten enerzijds (tijdsgebruik), en de specifieke inrichting van de kerkruimte en accommodatie anderzijds (ruimtegebruik), zijn langlopende activiteiten en grootschalige evenementen en activiteiten in besloten kring NIET mogelijk.

SINT-LAURENTIUSKERK

- °PUBLIEK Nevengebruik: tentoonstellingen, concerten, workshops e.d.
 - LANGLOPENDE evenementen zijn mogelijk (variabele compartimentering kan)
- °BESLOTEN Nevengebruik: is mogelijk
- °De kerk is omgeven door het lokale kerkhof. Anderzijds vormt de kerk een ankerpunt in historische routes. Ook activiteiten in combinatie met het dorpsplein zijn mogelijk.

SINT-GEORGIUSKERK

- °PUBLIEK Nevengebruik mogelijk
 - Langlopende evenementen enkel tijdens schoolvakanties mogelijk
- °BESLOTEN Nevengebruik: momenteel door de lokale school

	OLV.kerk	SBER.kerk	SLAU.kerk	SGEO.kerk
Publiek nevengebruik	X	X	X	X
Besloten nevengebruik	---	---	X	X
Langlopende activiteiten	X	---	X	X

24 NEVENBESTEMMING > MULTIFUNCTIONELE KERK

Het nevengebruik in de OLV-kerk en de Sint-Georgiuskerk is de voorbije jaren zodanig geëvolueerd dat er een ‘permanente’ nevenbestemming is gegroeid. Het betreft hier een vaste nevenbestemming in de tijd, zodat we kunnen spreken van ‘multifunctionele kerken’. Tijdens de huidige legislatuur zullen de nodig stappen worden gezet voor eventueel vereiste aanpassingswerken en de aanschaf van multifunctioneel-inzetbaar materieel.

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK

De MONUMENTALE centrumkerk is op zich al een monument aan onroerend erfgoed en herbergt veel kerkelijke en stedelijke erfgoedstukken, waaronder:

- vaste gebouwelementen: o.a. de glasramen, het orgel
- de historische schilderijen

- de vast uitgestalde kerkelijke erfgoedstukken in crypte en vitrinekasten
 - de vast tentoongestelde beeldhouwwerken en de maquette van de middeleeuwse stad
- De kerk biedt een vaste ERFGOED-EXPOFUNCTIE en vormt een ankerpunt in historische en toeristische routes. Het kerkgebouw kent een regelmatige aanloop van bezoekers en toeristen. Deze nevenbestemming zal verder concreet en praktisch ontwikkeld worden; denk aan o.a. inventarisatie, labeling, afstemming met andere exporuimtes in de stad, thema-initiatieven.

SINT-GEORGIUSKERK

Sinds enkele jaren wordt de kerk veelvuldig gebruikt als extra ruimte voor de gemeentelijke basisschool (o.a. turnlessen). Afspraken zijn gemaakt voor de nog sporadische kerkelijke diensten. De facto heeft deze kerk een vaste nevenbestemming als SCHOOLRUIMTE.

SINT-LAURENTIUSKERK

Momenteel wordt deze kerk nu en dan nog gebruikt voor de eredienst. Inzake nevengebruik is er onderbenutting. Rekening gehouden met de termijnplannen van het nieuwe stadsbestuur mbt de stadsgebouwen in Ramskapelle, biedt dit nieuwe mogelijkheden om de kerk te 'valideren' als DORP-ONTMOETINGSRUIMTE.

	OLV.kerk	SBER.kerk	SLAU.kerk	SGEO.kerk
Nevenbestemming	ERFGOED EXPO-RUIMTE	---	DORP ONTMOETINGS-RUIMTE	SCHOOL-RUIMTE

25 GEBRUIK DOOR KERKFABRIEK

De kerken worden uiteraard ook gebruikt door de kerkfabrieken zelf. Ondermeer:

- De vier kerkfabrieken hebben hun MAATSCHAPPELIJKE ZETEL op het kerkadres
- VERGADERINGEN kerkraad in sacristie (uitgezonderd Sint-Bernarduskerk)
- De kerk biedt ook OPBERGRUIMTE voor materiaal of archief.

	OLV.kerk	SBER.kerk	SLAU.kerk	SGEO.kerk
Kerkfabriek	X	X	X	X

3. SAMENVATTING: BESTEMMINGSKWALIFICATIE 2025

<p>Aangepaste Bestemmingskwalificatie met ingang van 2025:</p> <p>* <u>ONZE-LIEVE-VROUWEKERK</u> > Multifunctionele kerk EREDIENSTFUNCTIE (aanbod en op aanvraag) + ERFGOED-EXPOFUNCTIE & OCCASIONEEL NEVENGEBRUIK</p> <p>* <u>SINT-BERNARDUSKERK</u> > Parochiaal centrale eredienstkerk EREDIENSTFUNCTIE (aanbod en op aanvraag) & OCCASIONEEL NEVENGEBRUIK</p> <p>* <u>SINT-LAURENTIUSKERK</u> > Multifunctionele kerk EREDIENSTFUNCTIE (enkel op aanvraag) + DORP-ONTMOETINGSFUNCTIE & OCCASIONEEL NEVENGEBRUIK</p> <p>* <u>SINT-GEORGIUSKERK</u> > Multifunctionele kerk EREDIENSTFUNCTIE (enkel op aanvraag) + SCHOOLFUNCTIE & OCCASIONEEL NEVENGEBRUIK</p>
--

4. BESTEMMINGSRICHTING OP LANGERE TERMIJN [2030 ...]

De langetermijn-bestemming van de kerken hangt van verschillende factoren af:

- de parochiale organisatie: verdere ontwikkeling pastorale eenheid, aantal bedienaars...
- de geloofsevolutie: kerkbezoek en kerkbetrokkenheid
- de bouwfysische staat van de kerkgebouwen
- het juridische kader: erediensdecreet, voorschriften onroerend erfgoed...
- de financieringsbronnen en bereidheid tot betoelaging
- de politieke beleidskeuzes, zowel lokaal als op regeeringsniveau
- de interesse voor sociaal-culturele activiteiten in kerken
- en wellicht onverwachte gebeurtenissen.

Voor de langere termijn kan een bepaalde visierichting naar voren worden geschoven die hoe dan ook ten gepaste tijde verder zal moeten worden uitgewerkt of aangepast.

1. PASTORAAL TOEKOMSTPLAN

Afhankelijk van het aantal voorgangers in de pastorale eenheid Koksijde-Nieuwpoort mag men een verdere reducering van het aantal vieringen verwachten in een context van 'knooppunten'

- Parochieknooppunt: naar de toekomst toe wordt dit de Ter Duinenkerk in Koksijde, met daar in de buurt ook het secretariaat van de pastorale eenheid.
- Geloofsknooppunten: voor Nieuwpoort wordt de Sint-Bernarduskerk vooropgesteld als parochiale hoofdkerk met een volledige eredienstfunctie (aanbod + op aanvraag). De andere kerken blijven normaal geloofsknooppunten met eredienst op aanvraag. Ze kunnen ook fungeren als plekken van samenkomst voor één of enkele domeinen of facetten van de pastoraal: bv. kerk voor eerste communie of vormsel, groepen zoals 'Ademtocht', devotie.

*SINT-BERNARDUSKERK: 1 à 2 weekendvieringen & vieringen op aanvraag

*OLV-KERK: vieringen op aanvraag, en betrachting van een regulier aanbod van bv 1 weekendviering om de 14dagen. Hierbij rekening te houden met bepaalde voorschriften rond onroerend erfgoed. Deze kerk is namelijk als 'monument' geklasseerd. Om een verhoogde erfgoedpremie te bekomen bij investeringen stelt de Vlaamse regering dat een monument-kerk niet alleen bestemd is voor de eredienst, maar ook effectief op reguliere basis daarvoor wordt gebruikt.

*SINT-LAURENTIUSKERK: enkel vieringen op aanvraag

*SINT-GEORGIUSKERK: enkel vieringen op aanvraag, tenzij herbestemming (zie hierna).

2. NEVENGEBRUIK

In de kerken blijft normaal occasioneel nevengebruik mogelijk. Met de OLV-KERK en de SINT-LAURENTIUSKERK als multifunctionele kerken.

3. HERBESTEMMING

Momenteel lijkt enkel de SINT-GEORGIUSKERK in aanmerking te komen voor herbestemming. Deze kerk wordt nu al het meest gebruikt door de lokale stedelijke school. Het stadsbestuur wenst het kerkgebouw structureel te integreren in de school, met een mogelijke uitbouw langs de kant van de huidige parking. Alles kadert in het nieuwe masterplan voor Sint-Joris met een voorziene realisatietermijn van 10 jaar.

In die beleidsoptiek zal het stadsbestuur voor deze kerk een gedetailleerd projectplan opmaken en naderhand ook voorleggen aan de kerkfabriek en het bisdom. Eens een consensus bereikt over de nieuwe bestemming kan de formele procedure opgestart voor de desacralisatie (kerkrechtelijk) en de desaffectatie (publiekrechtelijk) van het kerkgebouw.

Redactie kerkenbeleidsplan afgesloten op 26 mei 2025.